

Waldemar Ruin ja hänen johtoasemansa kasvatustieteen ja didaktiikan professorina

Waldemar Ruin (1857-1938) polveutui käkisalmelaisesta suvusta. Isä, Constantin Ruin oli upseeri, joka Venäjällä hankki itselleen pienen varallisuuden aseteollisuudesta. Siten Waldemar syntyi ja kasvoi siellä, mutta perhe muutti takaisin Suomeen, missä isä osti suuren maatilan, Mommilan, Hämeen läänissä. Tämä tila menetettiin kuitenkin pian, jolloin perhe asettui asumaan Helsinkiin.

Opiskelu

Käytyään Svenska normallyceum -nimisessä oppikoulussa Waldemar opiskeli Helsingin Yliopistossa. Hän asui silloin leskirouva Flora Lignellin (o.s.Lindholm) luona ja rakastui häneen. Siitä seurasi avioliitto.

Waldemarista tuli filosofian kandidaatti v. 1881. Sen jälkeen hän opiskeli lähinnä filosofiaa sekä HY:ssa että Saksassa. Vuonna 1886 hänestä tuli filosofian lisensiaatti väitöskirjana *Kunskap och ideal, ett bidrag till frågan om vetandets begränsning*. Sen perusteella hänestä tuli v. 1887 filosofian dosentti. Kun professori J.F.Perander kuoli, hänen professorin-virkansa kasvatustieteessä ja didaktiikassa tuli haettavaksi Ruin tiesi, että hän ei ollut aivan pätevä siihen. Sen takia hän kiireesti lähti uudestaan Saksaan, Leipzigin Yliopistoon, ja

valmisteli siellä uuden väitöskirjan, *Om karaktärsbildningens didaktiska hjälpmedel*, joka teki hänestä filosofian tohtorin v. 1887. Hänet nimitettiin kyseiseen professorinvirkaan.

Nelikielinen professori

Waldemar Ruin hoiti kasvatustieteen ja didaktiikan professorin virkaa v. 1888-1926, kokonaista 38 vuotta. Vuosina 1888-90 hän myös toimi yksityisen oppikoulun, Läroverket för gossar och flickor, saksan kielen opettajana. Hän puhui neljää kieltä, kun hän Venäjällä ja Mommilassa oli keskustellut sisarusten ja isän kanssa ruotsiksi, saksan kielellä äidin ja äidin siskon kanssa, venäjän kielellä uskotun palvelijattaren ja ystävien kanssa sekä suomea Mommilan tienoolla asuvien kanssa (Ruin 0 1987,32-93)

Luottamustoimet

Professorin viran ohella Ruinilla oli runsaasti luottamustoimia. V. 1902 Ruin valittiin Suomen Kasvatusopillisen Yhdistyksen puheenjohtajaksi ja siinäkin hän toimi kauan, 25 vuotta. Hän julkaisi useimmat artikkelinsa yhdistyksen aikakauslehdessä, jonka nimi siihen aikaan oli *Tidskrift för Pedagogiska föreningen i Finland*. 1900-luvun puolella suomen kieli tuli yhä tärkeämmäksi yhdistyksessä ja lehti sai rinnakkaisnimen Suomen Kasvatusopillisen Yhdistyksen Aikakauslehti. Ruin kirjoitti enimmäkseen ruotsiksi, mutta muutama artikkeli ilmestyi häneltä myös suomen kielellä. Artikkelit olivat filosofis-pedagogisia, samoin hänen monta painettua vuoropuhettaan.

Ruin oli vv.1911-15 Yliopiston vararehtorina ja vv.1915-20 Yliopiston rehtorina. Hän hoiti vuosisadan vaihteessa myös filosofian professorin virkaa.

Professorinvirassaan Ruin toimi ruotsin- ja suomenkielisen

normaalilyseoiden tarkastajana ja siten näiden opettajainvalmistuslaitosten johtohenkilönä.

Edelleen Ruin oli ylioppilastutkinnon valiokunnassa 1889-1915. Tämä vastaa nykyisin ylioppilastutkintolautakuntaa. Ruin oli vuoden 1906 koulukomitean puheenjohtaja ja kirjoitti suurelta osin sen mietinnön (1910). Mietintö hahmotti tulevaa koululaitosta erityisesti oppikoulun osalta.

Erytystehtävänä Ruinilla oli toimia pohjoismaisilla kasvatustieteen kesäkursseilla luennoitsijana. Tehtävä oli hänelle mieluisa, koska Ruinilla oli hyvät puhelahjat. (Ottelin, A K 1920,1-10-125)

A.K.Ottelin Ruinista

A.K.Ottelin, Ruinin oppilas yliopistossa, on kertonut opettajansa opiskelusta seuraavaa. Ruinin filosofian opettajana oli professori Th. Rein mutta kuuluisa 'free lancer' A. F. Soldan vaikutti myös suuresti häneen. Ottelin korostaa, että Ruin maisterin tutkintonsa jälkeen opiskeli etupäässä Leipzigin Yliopistossa, minkä takia hän pystyi väittelemään tohtoriksi filosofiassa 1886. Tavallaan hänen äidinkiелensä oli saksa ja hän piti saksalaisesta filosofiasta. Saatuaan marraskuussa 1888 professorinvirkansa Ruin piti virkaanastujaisesitelmänsä tammikuussa 1889, jolloin hän jo loisti puhujana. Ottelin ylisti myös Ruinin juhlapuheita ja esitelmiä. Tässä yhteydessä Ottelin viittasi Ruinin Comeniuksen, Pestalozzin, Snellmanin ja Cygnaeuksen muistopuheisiin ("äreminen) ja hänen puheisiinsa filosofian ja kasvatustieteen suurmiehistä, Platonista, Rouseausta, Kantista ja Foersteristä. Ottelin löysi Ruinin artikkeleista työpedagogiikkaa, esteettistä kulttuuria, eettistä kasvatusta, pedagogista pragmatismia ja mainitsi Ruinin esitelmät lomakurssella Lundissa, jotka sitten muokattiin painettavaksi suomeksi nimellä Onnellisuus ja kasvatustieteen 1905 ja hänen rehtorinpuheisiinsa, jotka ilmestyivät v. 1925 kirjassa

Kulturen och tiden. Tässä suhteessa Ottelin on tarkkana, koska hänestä tuntui varmasti, että Ruin oli julkaissut aika vähän noina vuosina, jolloin hän toimi professorina ja Kasvatusopillisen yhdistyksen puheenjohtajana.

Ottelin oli varmasti kuullut kritiikkiä Ruin vastaan. Hän oli muka ollut "den store tysta". Hänen artikkelinsa oli 25 vuoden aikana 27 eri yhdistyksen julkaisussa. Kasvatustieteessä hän oli julkaissut vain väitöskirjansa, huomauttaa myös Päivän-salo. Ottelin, joka ilmeisesti oli Ruinin paras tuntija, korostaa edelleen Ruinin suurta merkitystä tuleville opettajille, jotka usein suorittivat korkeammat arvosanat kasvatustieteessä, johon kuului kouluhistoriallinen tutkimus erikoisuutena. Ruin myös käsitteli seminaareissa sekä Yliopistossa että normaali-lyseoissa yksittäisten oppiaineitten didaktiikkaa, kouluorganisaatiota, koulupsykologiaa ja humanista sivistysongelmaa. Kasvatusopillisessa yhdistyksessä Ruin selosti erilaisia pedagogisia ja psykologisia kysymyksiä. lopuksi Ottelin tekee Ruinista suuren ajattelijan pedagogisten merkkimiesten keskuudessa. (Ottelin, A. K. 1920, 110-125).

Albert Lilius Ruinista

Professori Albert Lilius teki v. 1938 yhteenvedon Ruinin toiminnasta ja merkityksestä. Lilius ihailee enemmän Ruinin kykyä esiintyä puhujana kuin hänen "tosi hyviä artikkelejaan" ja yleensä hänen kirjoitelmiaan. Hän toteaa, että Ruin valmistelee asiat kirjoituspöytänsä ääressä ja memoroi ne tarkasti. Liliuksen mukaan Ruin katsoi eräänlaiseksi velvollisuudekseen observoida ja selostaa ajankohtaisia kasvatuksellisia virtauksia suurissa kulttuurimaissa. Pääasiassa nämä olivat Saksan pedagogiset virtaukset alkaen herbartilaisesta ideoista mutta sittemmin myös saksalaisen kansakoulunopettaja Jungin aatteesta biocaenosesta ja kasvatuksen eettisistä tekijöistä. Ruinilla oli myös kasvatuksellisen kehityksen suuriin linjauksiin

elävä kiinnostus. Sekä Ottelinin että Liliuksen mukaan Ruin antoi arvokasta valistusta kasvatustieteen historiaan. (Lilius, A 1938, 299-305)

Kolme myöhempää tutkijaa Ruinista

Paavo Päivänsalo (1954), Håkan Andersson (väitöskirja 1979) ja Jarl Stormbom (väitöskirja 1986) ovat käsitelleet Ruinin kasvatustieteellistä merkitystä.

Päivänsalon mukaan Ruin antoi juuret Suomen herbartianismiin. Hän aloitti tutkimisensa aivan kuten Pe-randerkin filosofiasta. Professorintutkielmassaan hän esitti herbartilaisen kasvatustieteen perusajatukset. Opetuksen tehtävä oli Ruinin mukaan eettisen luonteen kasvatus. Kuten Herbartkin Ruin korosti, että ei saa erottaa opetusta ja kasvatusta toisistaan. Opetuksen eettisten totuuksien tulee olla opetuksessa läpäiseviä. Lapsella on kokonaisluonne ja opetuksen tulee hakea sitoumukset luonnemuodostuksen pääseikoista, tunteesta ja tahdosta.

Myös Ziller vaikutti Ruiniin. Anti-intellektuellipuoli Herbartin didaktiikasta kiinnosti Ruinla. Hän näki silloin yhteydet keskitysyrkimyksen (konzentrationssträvandena) ja opetuksen eettisten tavoitteiden välillä.

Ruinin professorinväitöskirjasta tuli hänen ainoa tieteellinen kasvatustieteellinen tutkielma, mikäli ei lasketa hänen pientä kirjaansa Onnellisuus ja kasvatus 1905 mukaan.

Päivänsalokin on sitä mieltä, että Ruin oli mestarillinen puhuja, että hän oli herbartianismin tienraivaaja Suomessa, ja että hän halusi enemmän esteettistä sivistystä, taidetta ja kauneutta sekä iloa kouluihin. Hän tähtäsi tehokkaampaan luonnontieteelliseen opetukseen Fr. W. Foersterin mukaisesti. Edelleen Päivänsalo totesi, että Ruinilla oli filosofinen luonne ja hän sai filosofispainotteisen koulutuksen ja kirjoitti myös filosofisia teoksia (Päivänsalo, P 1954, 85-92) Håkan

Andersson välttää että Ruinin mukaan oli mahdollista, että persoonallispuhaisella kasvatustieteellä oli mahdollisuuksia toimia sosiaalisten tavoitteiden mukaan. Ruin pyrki myös innokkaasti korostamaan tahto- ja tunnekasvatusta, joita herbartilainen harrastusoppi innokkaasti tarjosi, niin että toimintakykyinen äly (intellekt) pohjautuisi emotionaaliseen sielunelämään. Andersson katsoo, että Ruin väitöskirjassaan 1887 otti huomioon ne seikat, jotka monipuolisen harrastuksen oppi antoi murtamaan koulun intellektuaalista suuntausta. Historiallinen ja kirjallinen harrastus tulisi Ruinin mukaan kehittää osanoton ja seurustelun harrastuksia oppilaissa. Ruin oli taistelussaan intellektualismia vastaan hakeutunut sosiaalipedagogiikkaan, moraalipedagogiseen mielipidesuuntaukseen ja pragmatismiin sekä myöskin työkouluajatukseen saadakseen tarpeellisen lisäyksen (komplement) herbartilaiseen kasvatustieteeseen. Ruinilla oli eettinen perusnäkemys ja hän katsoi, että historia on nuorison eettinen sivistyslähde. (Andersson, H 1979, 42-197)

Jarl Stormbom on esittänyt, että Ruin 1900-luvun ensimmäisinä vuosina on painottanut erilaisia pedagogisia suuntauksia, kuitenkin niin, että didaktinen herbartianismi pysyi hänelle tärkeänä. Ruin yhtyi lähinnä Zillerin assosiaatio-oppiin. Hänen määritelmänsä harrastuksesta oli tieteellisen selvyuden aavistuksellisenä pyrkimyksenä esiintyvä antecipaatio. Oli silloin kysymys irrationaalisesta seikasta, jota myös voi sanoa täydellisen totuuden valmistavaksi vaiheeksi. Ruin katsoi, että Herbart, Pestalozzin vastakohtana, oli tarpeeksi ottanut huomioon esteettisen havainnon (varseblivning). Opetuksen tavoite oli herättää syvempää tunne-energiaa ja tämän takia tulisi opetuksessa olla tilaa erityisesti eettisille sivistyspyrkimyksille. Ruinin herbartianismi pohjautui sekä Herbartiin että Zilleriin ja otti mukaan monta Pestalozzin ajatusta. (Stormbom, J. 1986, 31 – 101)

Ruin Lönnrotista

Vuonna 1902 Ruin kirjoitti artikkelin "Lönnrot-patsaan äärellä". Silloin patsas myös paljastettiin. Lönnrot oli Ruinin mielestä samaistunut Väinämöiseen. Tämä oli ensin kulkenut tiellä, jota voidaan kutsua empirismiksi tai realismiksi. Väinämöinen paloitteli pääskysiä, sorsia, oravia, poroja ja tutki niiden aivoja ja muita ruumiinosia. Hän ei kuitenkaan löytänyt oikeita sanoja tai viisautta. Silloin Väinämöinen teki käännöksen ja astui transcendentille polulle, joka johti Tuonelaan, mutta hän ei löytänyt ratkaisua silloinkaan ja oli siten riippuvainen viisaudesta. Tämä merkitsi, että omaan työhön tulisi heimon tiedonsaanti. Nyt piti yhdistää nämä, työ ja hankittu tieto toisiinsa. Kuitenkin Vipunen, muinaismies, ahmi Väinämöisen. Sen vatsassa Väinämöinen alkoi tahkoa ja nähtävästi hän sieltä löysi tahkomistaidon ja ne sanat, jotka siitä seurasi-
vat eli viisauden.

Ruin lopettaa Lönnrot-ylistyksen sanoilla: vaatimattomuus antaa suuruudelle enemmän kokonaiskuvaa, vahvistaen sen aitoutta. (Ruin, W 1902)

Ruin Runebergista

Kun Ruin Runebergin 100-vuotismuiston johdosta v. 1904 kunnioittaa kansallisrunolijaamme hän tarkoittaa, että Runeberg oli korkeammalla tasolla, missä ikuisuus ilmestyy meille ja mistä uusi voima monta kertaa elpyy. Ruin toisin sanoen tulee itse lyyrilliseksi, kun hän pohtii Runebergin lyriikkaa. Ruin tunsi itsensä aatteiden mieheksi Runebergin runouden kautta. Ruin vertaa Runebergia Columbukseen hengellisessä mielessä, koska Runeberg löysi uuden maailman, joka jo oli olemassa mutta yön peittämä. Sitten Ruin samaistaa Runebergin Goethen, joka ottaa vastaan runouden hunnun totuuden kädestä. Tämän kaltaiseksi Runeberg halusi taiteen ja tieteen

yhteistyötä, jotta nuoriso selviytyisi elämässä ja maailmassa sydämen ja viisauden turvin. Lopuksi Ruin käsittelee Runebergin maailmankuvaa, joka ilmenee hänen runoudestaan ja tulee antiikin ja kristinuskon maailmaan, isänmaallisuuteen ja yleisinhimillisyyteen, todellisuustajuntaan ja ajatusselvyyteen, kauneusvaatimukseen, ihanneuskomukseen ja ennen kaikkea totuudenrakkauteen ja myös siihen, että koulu ei voi välttää kaikkea tätä. Runebergin aatteet olivat myös Ruinin atteita. (Ruin, W. 1904)

Ruin Snellmanista

Ruinin oli vaikeaa ylistää Snellmania, kun vietettiin hänen satavuotismuistoaan v. 1906. Mutta Ruin onnistui siinäkin, koska hän erotti pedagogiset tosiasiat Snellmanin ajatuksista sanomalla: mitä Snellman oli tehnyt kouluasian hyväksi, oli onnellisempaa kuin hänen pedagogiset ajatuksensa. Snellmanin ansioksi Ruin laski hänen esiintymisensä 1840-luvulla koulurehtorina Kuopiossa, mikä merkitsi uudistusta, järjestystä ja edistystä ala-alkeiskoululle ja pian sen jälkeen hän sai aikaan kauniit aloitteet kansansivistyksestä. Jo 1850-luvulla Snellman oli selvillä orastavasta kansakouluasiasta ja hän teki silloin ensimmäisen ehdotuksensa kansakoululaitoksen järjestämiseksi Suomeen sekä osoitti oikeata miestä ajatuksen läpiviemiseksi, nimittäin Uno Cygnaeusta. Snellman aloitti myös taistelun von Kotherin politiikkaa vastaan, s.o. byrokrattista erikoistumista ja maailmallista pintapuolisuutta vastaan. 1860-luvulla Snellman taisteli oppikoulun uudistamiseksi. Tämä toteutui vuoden 1872 koulujärjestyksessä. Snellman taisteli paremman opettajankoulutuksen puolesta ja hän ehdotti myös normaalikoulua Helsinkiin. Hän piti vt. kasvatustieteen professorina pedagogisia luentoja ja sai aikaan sen, että Z. J. Cleve voitiin nimittää kasvatustieteen professorinviran vakituiseksi haltijaksi.

1870-luvulla Snellman, Ruinin mukaan, ahersi taatakseen kansanedustajille vaikutusta koulujärjestelmään ja luodakseen siedettävät toimintamuodot uudelle kouluylhallitukselle. Tämä perustettiin v.1869 ja se organisoitiin vähitellen. Snellman esiintyi voimakkaasti suomenkielisen normaalikoulun perustamiseksi pääkaupunkiin.

Ruin katsoi Snellmanin olevan kuitenkin liian paljon poliitikko, jotta hän voisi olla suuri kasvattaja. Poliitikot nimittäin kaipaavat yksinkertaista uskoa siihen ihanteeseen, joka haetaan persoonallisuuden syvyydestä. Ruin tuumi, että tunnemme sellaista varovaisesta ja konservatiivisesta luonteenvoimasta, joka saa teoreettista tukea filosofisesta maailmankatsomuksesta, hegeliläisestä filosofiasta jne. (Ruin, W, 1906)

Ruin Cygnaeuksesta

Kun 12. lokakuuta 1910 juhliittiin Uno Cygnaeuksen satavuotismuistoa, Ruin lausui, että kansa saa nyt tilaisuuden sanoa, mikä arvo annettiin kansansivistystyölle ja uuden kansakoulun perustamiselle eli tälle kuolemattomalle teolle isänmaan historiassa. Koska Cygnaeuksen kuva ja hänen tekonsa olivat ajalle tuttuja, Ruin rajoittui yleistämään, mitä voitiin sanoa kasvatuksen politiikasta, Cygnaeuksen politiikasta. Ruin lausui kasvatustieteen olevan poliittinen kärki. Poliittinen vietti voi osoittaa siihen vain sopivan hetken. Tämä tuli noin v.1860 Aleksanteri II:n osoittaessa myönteistä suhtautumista Suomen autonomiapyrkimyksiä kohtaan.

Cygnaeus ei koskaan ymmärtänyt Snellmanin hegeliläisyyttä, s.o. ihmisen vähäistä arvoa verrattuna yleishengen arvoon. Hänellä oli kasvatuksen uskonto, usko yksilön luonteen hyvyyteen, ihmisen perusvietin pyrkimykseen suuruuteen ja hyvyyteen. Vihdoin Ruin ylisti Cygnaeusta suomalaisen kansakoulun nopeasta kukoistuksesta ensimmäisten Jyväskylässä vietettyjen vaikeiden vuosien jälkeen (Ruin, W. 1910 a)

Ruin Topeliuksesta

Kun juhlittiin Topeliuksen 100-vuotispäivää v. 1918 vähän ennen kansalaissotaa ja sodan jälkeenkin, Ruin kaikin tavoin ylisti Topeliusta. Topelius mieltä Fröbelin kasvatustoppiin niin kuin myös Ruin. Topelius oli protestoinut didaktista pragmatismia vastaan (tarkoittaa Snellmania vastaan). Pragmatismi toimi Topeliuksen mukaan sillä tavalla, että koottiin organisoimattomia tietomassoja. Topelius nimitti tätä makkarantekomenetelmäksi (korvstopppingsmetoden). Tällainen didaktinen materialismi ja katolinen pyhimyspalvonta tulisi poistaa koulusta ja joka tapauksessa täydentää koulutoimintaa kaikella huolenpidolla, joka antaa lisää mielikuvitusta, tunteita, tahtoa ja ruumiillista toimintaa. Topelius asetti ihmisen siveellistä arvoa korkeammaksi. Intellektuaalisuuden kehitys, johon tähdättiin, oli tosin tärkeä, mutta yhtä tärkeitä olivat elävä kristinusko, luja luonne, tahdon voima, rohkeus, oikeellisuuden tunne, kunnian tunto, itsensä kieltäminen, isänmaanrakkaus sekä muut elämän peruselementit fyysiseen voimaan saakka sielun voimien ehtona.

Topelius arvosti suuresti Fröbeliä sen takia, että tämä antoi lisää kasvatuksen viisauteen: lapsen halun huomioonottaminen, kun lapsi suuntautuu sisäänpäin omaksumalla (inhämta) kokemuksia, havainnoimalla, käyttämällä mielikuvitusta. Lapsen halusta piti ottaa vaarin, kun tämä loi jotakin, hahmoteli, toimi. Ruin kutsui tätä uudeksi kasvatuksen taiteeksi, jolloin tultiin toimivuuden tielle. Tämä oli voitto luonteelle. (Ruin, W 1918)

Yhteenveto

Kuten Cygnaeusta niin myöskin Ruinia A. F. Soldan tuki filosofisesti eli herbartilaisittain. Ruin asetti kasvatuksen miehet maailmassa ensi sijalle. Tämä koski Comeniusta, "didak-

tiikan perustajaa”, Herbartia, “tieteellisen kasvatuksen perustajaa”, Fröbeliä, kindergartenin eli lastentarhan perustajaa ja ennen kaikkea Pestalozzia, ‘joka korosti ihmisorjallisuutta, humanisuutta ja itsensä uhrautuvaa toimintaa”. Ruin sai vaikutteita myös Wundtilta, biocaenoosin isältä, ja Foersteriltä, moraalipedagogiikan alullepanijalta. Ruinin vaikutti myös opettajankoulutukseen eli molempiin Norsseihin (Svenska normallyceet, Suomalainen Normaailliseo). Hän osallistui pitkähkön ajan niiden kuukausikokouksiin, jolloin hänen johdolla pohdittiin kasvatuksellisia kysymyksiä. Ruin silloin käsitteli eniten Herbartin, Zillerin ja Reinin teoksia ja niiden turvin oppiaineitten konsentraatiokysymyksiä, normaaliasteita, kulttuuriasteita ja muita kasvatuskysymyksiä, jotka kuuluivat herbartilaiseen kasvatustieteen oppiin. Kuukausikokouksissa olivat läsnä sekä yliopettajat että opettajakokelaat. Viimeksi mainittu kuuntelivat hänen luentojaan Yliopistossa ja myös tenttivät kasvatustiedettä hänelle.

Ruin on merkittävä kasvatustieteen ja didaktiikan professori vuosisadan vaihteessa (1900). Hän oli loistava puhuja ja luennoitsija, ei vähiten kasvattajien lomakursseilla. Hän johti taitavasti Suomen Kasvatustieteen Yhdistyksen (keskusosaston) kokouksia ja kirjoitti useita artikkeleita ja lausuntoja Yhdistyksen aikakauslehteen. Useimmiten hän toimi puheenjohtajana myös Yhdistyksen keskusteluissa. Myös keskustelut painettiin aikakauslehteen. Ruin piti lukuisia juhlapuheita ja julkisia luentoja mm. Lundin kesä- eli lomakursseilla ja yleensä pohjoismaisilla opettajakursseilla, joiden kokoontumispaikat vaihtelivat. Myöskin niillä hän esiintyi johtavana hahmona.

Ruinin vaikutus kasvatustieteeseen oli eniten yleisfilosofista, kasvatushistoriallista ja herbartilaista. Mutta 1900-luvun puolella hän myötäili reformipedagogiikkaa, Fröbeliä, Wundtia ja Foersteriä, luopumatta herbartilaisesta kasvatustieteestä.

Ruin ei kirjoittanut monta kirjaa. Kuitenkin häneltä on kaksi väitöskirjaa, kasvatustieteellisiä artikkeleita ja Helsingin Yliopiston rehtorina pitämät puheet koottuna yhteen kirjaan, yksi yhteiskuntafilosofinen myöhäisteos sekä hänen Lundin kesäyliopistossa pitämänsä kasvatustieteellis-filosofiset luennot.

Miksi herbartilainen kasvatustiede oli niin kauan voimissaan Suomessa, lähinnä oppikoululehtoreiden keskuudessa, selittyy paljolti Ruinin ajatusmaailmasta ja toiminnasta. Hän perusti kokonaisen koulukunnan, jonka tuotoksista esimerkkeinä ovat mm. seuraavat teokset: Soininen 1891 ja 1906, K. Lindh 1895, Ingman 1905, Virkkunen 1906 ja 1909, Ottelin 1908, Lilius 1909 sekä Mantereen julkaisut ja toiminta viittaavat heidän omiin herbartilaisuudesta perittyihin muodollisiin asteisiinsa. (Stormbom, J. 1986, 84). Meidän herbartilainen kasvatustieteemme oli paljolti Ruinin ansiota.

Tärkeimmät lähteet

W. Ruinin kirjoittamat

-1886 Kunskap och idea], väitöskirja , Helsingin Yliopisto
1887 Om karaktårsbildningens didaktiska hjälpmedel, Helsingin Yliopisto

-1892 Comenius minne. Juhlapuhe. TPF- SKYA 1892

-1896 Pestalozzi, ett människokärlekens snille. Juhlapuhe
ss.73-101 TPF- SKYA XXXIII

-1899 En blick på XIX seklets pedagogik. TPF- SKYA
1899 ss. 375-393, sama suomeksi KL 1900/121-22 ss.485-496
ja 123-24 ss.533-543

-1900 Pedagogiska önskningsmål Inför XX seklet. TPF-
SKYA 1900 ss.1-13

-1902 Det estetiska momentet i uppfostran. TPF- SKYA
1902 ss. 152-159

-
- 1904 Johan Ludvig Runeberg TPFf-SKYA 1904 ss. 1-11
 - 1905 Onnellisuus ja kasvatus (Tieteen työmailla 8) Helsinki
 - 1905-06 Målet för estetisk kultur i skolorna. Tal i Nordiska skolmötet i Köpenhamn ss.455-422. Köpenhamn. Myös Verdandi 1905 s. 150 ff.
 - 1906 Snellman, skolan och de pedagogiska tankarna. TPFf-SKYA 1906 ss. 181 ~ 1 84
 - 1910 Uno Cygnaeus och pedagogisk politik. TPFf-SKYA 1910 ss. 315-322
 - 1910a Genialitet och skola ss.58-82 teoksessa Till Uno Cygnaeus minne. Festpubl. utg. av Finlands svenska folkskollärare- och lärarinneförening. Helsingfors: Söderström & C:o
 - 1912 Fantasibildningens moraipedagogiska värde TPFf-SKYA 1912 ss.407-414. Selonteko Haagin konfferenssista elok. 1912
 - 1913 Personiighetsspörsmålet i pedagogiken. Pedagog. fören.-Kasvatusopill. yhdistys 1863-1913. Muistojulkaisu-Minnesskrift ss. 1-16
 - 1915 Humanitetsiden. Föredrag vld Sv.normallyceums 50-årsfest 8.5.1915
 - 1917 Två tänkare från vår brytningstid. Från brytningstider. Minne och erfarenheter II ss. 1-17 ja 237-253
 - 1918 Till Topellusjubileet ss.7-13 i TPFf-SKYA 1918
 - 1920 Kulturen och tiden. Rektors vid Helsingfors universitet inskriptionstal. Helsingfors: Söderström & C:o
 - 1923 Sivistryksemme suunta KK 1923/8-9 ss. 161-174
 - 1925 Att lära älska livet – en uppgift för uppfostrare. Tofte nord. skolmötet i Helsingfors 4-6- aug. 1925, myös suomeksi Helsinki 1927.
 - 1935 Riket i väntan. Helsingfors: Söderström & C:o.

W. Ruinista kirjoitetut

-Andersson, K. 1979: Kampen om det förflutna. Studier i historieundervisningens målfrågor i Finland 1843-1917. Acta Acad. Aboensis. A Humaniora. Akad. avhandl.

-Lilius, A. 1938: Waldemasr Ruin. TPFf-SKYA 1938 ss. 57-62

Mantere, O. 1917: Prof. W. Ruin ja Kasvatusopillinen Yhdistys. TPFf-SKYA 1917 ss.210-216

-Päiväsalo, P. 1954. Suomen kasvatusopillisen tutkimuksen historia. Julk. Suomen kasvatusopillinen yhdistys. Helsinki ss. 85-94, 338

Ruin, O. 1987. Spänningar - Finland speglat i en famlj. Stockholm: Alba, myös suomeksi WSOY

-Stormbom, J. 1986. Pedagogik och didaktik. Den herbartianska grunden. Akad. avhandl. Stockholm: Högskolan för lärarutbildning.

- Waldemar Ruin 18 25/7 57 - 19 25/7 27 Festskrift till Waldemar Ruins 70-årsdag, utg. av Pedagogiska föreningens centralavdelning. Helsingfors

Prof. Olof Ruinin kirjeet tämän kirjoittajalle (6/1 2000 , 15/7 2000)

TPFF-SKYA=Tidskrift för Pedagogiska föreningen i Finland, Suomen kasvatusopillisen yhdistyksen aikakauskirja.

KK= Kasvatus ja Koulu

KL= Kansakoulun lehti